



תחת הכותרת "ענטפערס צו בריעף־שרייבער" (מענה לקוראים הנושאים שהעלו במכתביהם למערכת. כל תשובה פותחת בהצגת ראשי־התיבות או שמו המלא של הקורא, ומיד אחריה תגובה ממוקדת ועניינית לנושא אותו העלה.

ונהג, בין שלל התשובות, קוראים אנו במפתיע התייחסות לפתרון אחת מן השורות ההפוכות במדור המסחרי "אותיות הפוכות".

מתברר, כי רבים מנסים את כוחם בפתרון החידות הללו. אחד מהם – לפחות באחד המקרים – מצליח להתקרב בצורה מפתיעה לפתרון נודותי המעורר הערכה.

מדובר בחידה שפורסמה חודשיים קודם לכן, בגליון מס' 34 של ערב ראש חודש סיון אותה שנה.

בגליון זה, ממש מתחת למדור־החידות השני "אותיות פורחות", מופיעה השורה ההפוכה, כדלהלן:

השורה מכילה 34 אותיות (במספר הסידורי של אותו גליון,

<p>אָטאַמאַאַהיגאַת</p>

אך דומה כי אין קשר לענין), אשר יצורת יחדיו את המשפט המדור הבא:

ראפהבנאשהאכהאלהבאסיקנטאומאמהיגאנת
<p>אחד הקוראים, כאמור, הצליח להתקרב לפענוח החידה, אשר לדעתו מתייחסת לארועים העכשוויים המתרחשים במהלך מלחמת העולם. באותה תקופה, אמצע שנת תש"ג, כבר הודיע הנגיד האמריקאי דווייט אייזנהאואר כי מתכנן הוא לפלישה לסיציליה, ממנה יגיעו כוחות בעלות־הברית עד רומא, בירת איטליה, תוך חזירה להפלת משטרו של הרוזן האכזר בניטו מוסוליני, שתיחף פעולה עם הצורך הנאצי ונלחם עמו כתף אל כתף. בערב ראש חודש תמוז תש"ג, ממש באותו היום בו הופיע ירחון מס' 36 של "הקריאה והקדושה", פתחו בנות־הברית ב"מצבע האסיק", שנערך לכיבוש איטליה ומגוריו של מוסוליני. מתברר, כי חודשיים קודם לכן, בראש־חודש סיון, התייחסה לכן אותה שורה הפוכה, שתיארה את העתיד להיות מנת־הלקן של השליט הפאשיסטי.</p>

"טאטומאאהיגאנת"

שאותיות השורה ההפוכה מתייחסות לארועות ההולכים ומתגבשים בחזית המלחמה העולמית. האות הראשונה בשורה, הינה האות ר', והיא מופיעה פעם אחת בלבד לכל אורך השורה. כפי הניאה מתייחסת היא בהכרח לעיר הבירה של איטליה, הפותחת אף היא באותה אות: רומא.

למעשה, אין בדינו את נסיון הפענוח של הקורא, אך ניתן לשער כי האות השניה (א), מופענחת על ידו כ...איטליה, בעוד השלישית בשורה (פ), מתארת את סוג המשטר ה...פאשיסטי ששלט במדינה, ואילו החמישית בשורה, שהיא ב', מופענחת כ...בוֹמבה". רוצה לומר, פצצה אווירית שוטטל על עיר הבירה של איטליה, הלוא היא רומא הפאשיסטית, בידי בנות־הברית, ותביא לכיבושה.

בתגובתו, משבח העורך את הקורא, ז. יג'ג מברוקלין,

ופתח במחמאה:

"סיונכם לפענח את השורה ההפוכה בגליון של חודש סיון

<p>ז. ג-ג, ברוקלין – אייער פרוכירען צו טרעפען וואס די איבער־געקערטע שורה אין אונזער סיון־אויסגאבע מינע, אין איין כמעט געלונגען אָבער ניט אין גאנצען, עס האָט טאָק'ן צו טאָן מיט דער באַמבאָדירונג פֿון רוים אין מיט מוסאָליני'ס פֿאלען, ווייל איהר האָט אויף אַזאָ מערקווירדיגען אויפן כמעט געטראָפען דעם אינאַטאל פֿון דער ישראָל וועלען מיר איך קארענירען די לעצטע 13 אותיות, זיי באדייטען. טאָק'ן אין תמו וועט מוסאָליני, איסאָליני'ס אָנפאַראַנטוואָרטליכסטער הפּקרי־יונג, זיך געפינען אין תּפיסה! די ערשטע ועלפּט האָט איהר היבש צודערטע וועט איהר מיוען וואַרטען בױ מיר וועלען ערקלערען אַלע איבער־געקערטע שורות און ווי זיי זיינען געבויעט אויף די אותיות פּורחות וואָס מיר נעמען אַרויס פֿון די דברי הנביאים אין תּנ"ך</p>
--

כמעט הצליח, אך לא לגמרי. היא אכן קשורה להפצצת רומא ומפלת מוסוליני; ומכיון שבאופן ראוי־לשבח כמעט ניחשתם את תוכנה של השורה, נפענח לכם כאן את 13 האותיות האחרונות של אותה שורה".

כך, בהתייחסות אנבית לכאורה, מעניק העורך הצצה נדירה וחסרת־תקדים, לפענוח חלקי של אחת מן השורות־ההפוכות. במשך 35 גליונות מופיעה שורת־חידה הפוכה, ומעולם לא הייתה התייחסות כלשהי לפענוחה, והנה – בגליון 36־ה, לאחר 3 שנים כמעט, מחליטה פתאים המערכת לחשוף חלק מן הזעזען.

<p>טאטומאאהיגאנת</p>
<p>אַטאַמאַאַהיגאַת</p>

ובתרגום חופשי לעברית:
"אכן, בתמוז, מוסוליני, נגר ההפך הבִלתי־אחראי ש־איטליה, ימצא את עצמו נתון במאסר!"

כידוש איטליה אכן עמד על הפרק וידוע היה באותה תקופה, הרי שהפרטים המדוייקים לא נכילים היו להיות חזויים מראש. העובדה כי חודש תמוז, תתרחש נפילתו של הרוזן האיטלקי, ולא חודש קודם לכן או מאוחר יותר, מהווה חיזוי מפתיע ומדוייק למה שאכן התרחש בכי"ז תמוז, הודח מוסוליני באופן רשמי על ידי המועצה הפאשיסטית העליונה.

הרוזן הנרעש הגיע אל המלך כדי לדבר על לכו, אך זה הבחיר לו בצורה נחרצת כי הוא "האישיות השנואה ביותר באיטליה", ועליו להכניסו למאסר "להגנתו האישית".

על פי הפענוח, החידה חוזתה גם את זאת בדיוק נמרץ, באשר הרוזן לא נהרג בהפצצה, לא הוצא להורג ולחילופין גם לא הצליח להימלט. השורה ההפוכה חזתה לכאורה את מה שיתרחש בצורה מדוייקת: "אין תפיסה! – הרוזן יתפס וייאסר.

בתום הפענוח המפתיע, ממשך העורך ומתייחס לצורת הפתרון של הקורא, ומבהיר: "את החלק הראשון בלבלחם כהוגן, ויהיה עליכם לחכות עד שנבהיר את כל השורות ההפוכות כפי שהן מיוסדות על האותיות פורחות' שאנו מוציאים מדברי הנביאים בתנ"ך".

קטע זה, חושף בפנינו 2 עובדות מרתקות באשר לכתבי־החידות:

האחת – כי החידות הללו מבוססות על דברי הנביאים בתנ"ך, כך שבצעם אין מדובר ב"בואה" עכשווית, כ־אם בפענוח נבואות שהוטמנו כבר בדברי הנביאים הקדושים, שצפו פני עתיד ברוח הקודש ובמחזות הנבואה.

זאת ועוד – למידם אנו כי אותן "שורות הפוכות" מיוסדות, מבוססות ובעלות־קשר אמין למדור "אותיות פורחות", המופיע אף הוא בגליונות העלון. והאמת היא, כי לפחות בכל הנוגע לאותה שורה מתודש סיון, ניתן להבחין באותו הקשר.

כפי שניתן לראות, השורה ההפוכה מופיעה אכן ממש

<p>אותיות פורחות</p>
<p>יאבד בשחת היו עזו גם כנה ראש נאה הקטק על עו אודיע הה די האנגב הרו מעל השי . . .</p>
<p>אָטאַמאַאַהיגאַת</p>

ממש מתחת לתארך המציץ את תארך הופעתו, ערב ר"ח תמוז תשי"ד, מופיעה כותרת מודגשת המכריזה קבל עם ועדה:
"מיר האַבען דאָס געוואָוסט!"
"אָנחנו ידענו זאָת!"

מה ידענו?

ובכן, הארוע המתקן שאכן התרחש באותו זמן, היה יום הפלישה הנודע לנורמנדי.

בתארך י"ג סיון אותה שנה, הודיעו כוחות בנות־הברית על כונתם לפלוש לאירופה, הכבושה בידי הצורך הנאצי. כעבור יום וחצי, בט"ו בסיון (6 יוני 1944), התכצעה הפלישה בפועל. למעשה, בחודשים שקדמו לפלישה ניהלו בעלות הברית מבצעי הונאה מורכבים, שסייעו להטעות את הגרמנים בדבר מועד הפלישה ומיקומה (אחת המפורסמות שבהן, הייתה "מבצע קציצה", אודותיו הרחבנו בעבר, והוא אף מופיע בפרוטו בספר "אין דברים כאלה"). הפלישה לחופי נורמנדי שבפרפת, מסמנת את פתיחתה של חזית שניה במלחמה נגד גרמניה, ומסמלת למעשה את ראשית הקץ של גרמניה הנאצית.

-
-
-

מאמר המערכת נלהב לחשוף בפני הקוראים כתב־חידה שהופיע 3 שנים(!) קודם לכן, אשר לדבריו צפה את ההתרחשות הזו בדיוק מדויקה, רמזו זה אף והפיע בנוסח אחר, חודשים ספורים לפני הפלישה, וכלל אף את התארך המדוייק, י"ג ניסן, לפי פורסם דבר היציאה למתקפה.

<p>Vol. 4</p>
<p>בע"ה ערב ר"ח תמוז תתש"ד</p>
<p>יעקב יִאָבען דאָס געוואָוסט!</p>
<p>י. - יורה הלאה ילך אנג. דָּה תשבי בא מכן תת! (הקריאה והקדושה, סיון, תתשא)</p>

דעם לעצטען ילך סיון, דאָערשטאָג, דעם וועקסטען טאָג, האָבען די סיזכות פֿון די אלייאירטע פעלקער אַרויסגעלאָזן די שטארק־עוואַרטעטע גייס, און ענדליך זיינען זיי פּאַרטיג פּאַר דער אַנוואַרען און אַ דער עולם קען עוואַרטען דעם צווייטען פּראָנט נאָר קירצליך אַיצו ווייטען שוין אַלע אַז דער טאָלנער סוד אין אַרויסגעלאָזען גען זאָרן צוויי טאַגאַטען אין פּאַראַיִם, ווייל דושון דעם וועקסטען, טייַן סיון אין די אינוואַזיע טאָקע געמאַכט געוואָרען.

"תשבי מכין חג"

העורך מתאר, כי מחמת קרבתו אל כי"ק אדמו"ר הרי"ע, נודע לו סוד זה כבר בחודש סיון של שנת תשי"א, אז נרמז הוא במדור "אותיות פורחות":

<p>אותיות פורחות</p>
<p>אַא"א, יהו הָלְךְ... והוא מהמיסל... — זוי, אין 'לכבוד!'... הרה, הלאה ילך אנג... דא תשבי מכין חג... כעס האשר בא... אוי, אהת... סיחבטר ייוד" — אוי, אהת... גיביה ה"ה, יושע... אה מןהם העון... יגיה האבי פישל... בלשע יאבד... יהי לבן... אהת, העל... אב לניום — עצב רויה... גלן... עון אב, כאב דויה! ישיבד אילול... צהוב יעל, וזך... דינא באש גלל עינים, גונסם איבם דרן</p>
<p>אָטאַמאַאַהיגאַת</p>

לדבריו, הסוד נרמז במשפטים אלה: "הרה, הלאה, ילך אנג, דא תשבי מכין חג". כמובן, ניתן להסיק כי הכוונה ל"אנג" של אותה תקופה, הלוא הוא הצורך הנאצי ימ"ש, אשר כבר בראשית המלחמה, בשנת תש"א כזכור, מאחל הכותב ומיחיל למפלחו ("הלאה ילך אנג") ומצפה לישועה ("תשבי מכין חג").

אלא שכעת, 3 שנים מאוחר יותר, תחת הכותרת האמורה:

"אננו ידענו זאת", מבהיר העורך, כי טרם הגיע הזמן לחשוף את הרמז האמיתי הטמון בכתב־החידה ההוא, שהופיע דוקא בשפה העברית, אך עוד חזון למועד.

"אינוואזיע-סוד"

בוחר הוא דוקא לחשוף את ראשי־התיבות של החידה הנוספת, שלדבריו הוטמנה אך לפני 3 חודשים, הפעם במדור "אותיות הפוכות", אשר מתייחסת – הפעם בשפת האידיש – לאותו ארוע ממש.

ואכן, בגליון מספר 41, שיצא לאור בחודש טבת אותה שנה, מופיעה השורה ההפוכה הבאה:

<p>אָטאַמאַאַהיגאַת</p>

תחת הכותרת "ענטפערס צו בריעף־שרייבער" (מענה לקוראים הנושאים שהעלו במכתביהם למערכת. כל תשובה פותחת בהצגת ראשי־התיבות או שמו המלא של הקורא, ומיד אחריה תגובה ממוקדת ועניינית לנושא אותו העלה.

מכילה היא 54(!) אותיות המתגבשות לכתב־החידה הבא:

<p>ראפזאבאסאדנפזאדואעפהיארדנאפעפּרוּדחיכניבגו-באדרודהאאסאמזא</p>

האם מתאדוהו יכול בכלל להתחיל ולפענח למה התכוון המקורדד?

ובכן, העורך מתכבד לפענח עבורנו את כתב־החידה, אשר לרבריו מתאר בצורה מדוייקת להפליא, את מה שעתידי להתרחש שלושה חודשים לאחר מכן, באמצע חודש סיון, כולל מועד ההכרזה המדוייק, בי"ג בו, והתייחסות להיערכות המערכתית בחודשים שקדמו לה.

הנה הוא אפוא הפענוח של ראשי־התיבות באידיש, כפי שמדופסים הם שחור־על־גבי־לבן, בגליון חודש תמוז תשי"ד:

<p>אָטאַמאַאַהיגאַת</p>

יִאָדִישׁ און בראַשי תיבות (ויסע זי, צווייטע קאָלום אָנטען זײַן זאַכאָסאָדנפּזאָדואַעפּהיארדנאַפּעפּרוּדחיכניבגוּדוּדאַאסאַמזאַ אַתּוּת זיינען די ראשי תיבות פון די פּאָלענדיש ווערטער לל־יאָבערקעווערנישען פּאַנגען זיך אָן באַלד, אין אַ סך, דער גרום פֿון זײַער אָנפאַנג וועט זײַן אַרום קײב פּסח זײַן יענע יאָהר, אײַגענפֿיליך, דעם דרייצענטען ניסן. אײַ-פּאַלעס! ערוואַרטעט פּראָנט! דאָס וועט זיכערען דעם יענען נקם בלבי ושנת גאולײ באה! אונזער דעמאָקראַטיע וועט געמאָלט אַרויסלאָזען אַהר אײַנוואַזיע־סוד אַבזאַחל סײַ, ווער אונבאַשטײמט!

<p>אָטאַמאַאַהיגאַת</p>
<p>זועלט־יאָבערקעווערנישען פּאַנגען זיך אָן באַלד, אין אַ סך, אָבער דער גרוס פֿון זײַער אָפּאַנג וועט זײַן אַרום ערב פּסח הייטגען יאָהר, אײַגענטליך, דעם דרייצענטען ניסן: "אינוואזיע פאלגט! ערווארטעט פראנט!" דאס וועט זיכערען דעם "כי יום נקם בלבי ושנת גאולי באה!" אונזער דעמאָקראַטיע וועט דעמאָלט האַלב אַרויסלאָזען אַיהר אײַנוואַזיע־סוד, אַבּוּאַהאַל מאַגערליך, זעהר אונבאַשטײמט!</p>

ובתרגום חופשי:

"מחפכות עולם יחלו בקרוב, והרבה! אך הבשורה על פתיחתן תזדה בסביבות ערב פסח, שנה זו. בעצם, זה יהיה בשפֿיש־עשיר בניסן; "הפלישה עומדת להתבצע! היא מחכה בחזית!" זה ודאי יהיה "כי יום נקם בלבי ושנת גאולִי באהו!" הדמוקרטיה שלנו (בנות הברית) תחל לגלות אז למחצה את סוד הפלישה שהיא מתכננת, גם אם היא בדיקת קטן ומאוד לא מוגדרת!"

-
-
-

כאמור, השורה ההפוכה פורסמה שלושה חודשים לפני פרסומה העולמי של המתקפה בי"ג ניסן, וטרם הוצאתה לפועל, יממה וחצי מאוחר יותר. שלוש שנים תמימות קודם לכן, התפרסם בעלון "הקריאה והקדושה" כתב־החידה במדור "אותיות פורחות", אשר לדברי המבא, עוד יפורסם פתרונה המלא, כפי שאכן התרחשה במציאות עם הפלישה לנורמנדי ותחילת הבוסתם של הנאצים. על כך, ועל יתר הפתרונות של החידות העלומות – אי"ה בפרק הבא.

תחת הכותרת "ענטפערס צו בריעף־שרייבער" (מענה לקוראים הנושאים שהעלו במכתביהם למערכת. כל תשובה פותחת בהצגת ראשי־התיבות או שמו המלא של הקורא, ומיד אחריה תגובה ממוקדת ועניינית לנושא אותו העלה.



<p>תתמונות באדיבות: חב"ד אינום</p>